

Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
Факультет історії та міжнародних відносин
Кафедра міжнародних студій та суспільних комунікацій

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
декан факультету історії та міжнародних відносин
/Андрейко В.І./
06 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

ПЕРЕДДИПЛОМНА ПРАКТИКА

Рівень вищої освіти: магістр
Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»
Спеціальність: 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Освітня програма: «Країнознавство»
Статус освітнього компонента: обов'язковий
Мова навчання: українська

Робоча програма переддипломної практики для здобувачів вищої освіти галузі знань 29 «Міжнародні відносини» спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії» освітньої програми «Країнознавство».

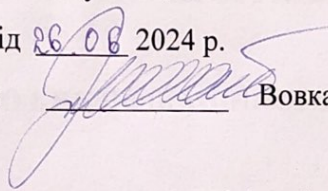
Розробники:

Свежецева Оксана Іванівна, доцент, кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних студій та суспільних комунікацій

Мателешко Юрій Павлович, доцент, кандидат історичних наук, доцент кафедри міжнародних студій та суспільних комунікацій

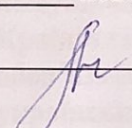
Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри міжнародних студій та суспільних комунікацій.

Протокол № 9 від 26.08 2024 р.

Завідувач кафедри Вовканич І.І.

Схвалено науково-методичною комісією факультету історії та міжнародних відносин

протокол № 7 від «28» 08 2024 р.

Голова науково-методичної комісії Мишко С.А.

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом
	Денна, заочна ф.н.
Кількість кредитів ЄКТС – 3	
Загальна кількість годин – 90	Рік підготовки:
Вид підсумкового контролю: диференційований залік	2
	Семестр:
Форма підсумкового контролю: усна	3
	Індивідуальна робота:
	45 год.
	Самостійна робота:
	45 год.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Переддипломна практика як завершальний етап навчання проводиться для того, щоб: узагальнити і вдосконалити набуті протягом навчання знання; засвоїти нові практичні уміння, підґрунтям яких є теоретичний базис, здобутий за період навчання в університеті; оволодіти професійним досвідом; проявити готовність до самостійної трудової діяльності; зібрати актуальні матеріали за тематикою дипломної роботи.

Основне завдання переддипломної практики полягає в тому, щоб створити студентам-випускникам сприятливі умови для підготовки і написання дипломних робіт та підготуватися до випускних державних іспитів. З цією метою викладачем-керівником дипломної роботи і студентом-виконавцем розробляється і узгоджується конкретне завдання і графік з визначенням термінів написання окремих розділів і всієї роботи, індивідуальних консультацій для надання допомоги дипломанту в написанні роботи. Контроль за переддипломною практикою студентів здійснює керівник практики.

До завдань переддипломної практики входить також опрацювання документів, монографічної літератури, окремих статей, опублікованих у наукових збірниках, академічних та періодичних виданнях. На базі практики студенту-дипломанту рекомендується скласти бібліографію джерел з теми дипломної роботи, зробити виписки для використання в роботі. Особлива увага приділяється вивченню найновіших публікацій, які дають можливість повному висвітлювати історичні, економічні, політичні, міжнародні процеси, володіти найновішою країнознавчою інформацією.

Відповідно до освітньої програми, проходження практики сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких *компетентностей*:

ЗК1. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК2. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК3. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК6. Здатність працювати в міжнародному контексті.

ЗК8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК9. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

ЗК10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК11. Здатність застосовувати сучасні знання у практичній діяльності.

ЗК12. Здатність спілкуватися державною та іноземними мовами, як усно, так і письмово.

ЗК13. Здатність до пошуку, обробки та аналізу інформації з різних джерел, зокрема завдяки використанню інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК14. Уміння аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру та обґрунтовувати ухвалені рішення.

ЗК16. Навички міжособистісної взаємодії та повага до різноманітності та багатокультурності.

СК1. Здатність виявляти та аналізувати природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, типи та види міжнародних акторів, сучасні тенденції розвитку світової політики.

СК3. Здатність аргументувати вибір шляхів вирішення завдань професійного характеру у сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, критично оцінювати отримані результати та обґрунтовувати ухвалені рішення.

СК5. Здатність аналізувати та прогнозувати міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК6. Здатність використовувати для дослідження міжнародних відносин, суспільних комунікацій та для регіональних студій теоретичні та методологічні підходи політології, економічної та правової науки, міждисциплінарних досліджень.

СК7. Здатність здійснювати прикладні аналітичні дослідження проблем міжнародних відносин та світової політики, суспільних комунікацій, регіональних студій, професійно готувати аналітичні матеріали та довідки.

СК8. Здатність організовувати та проводити міжнародні зустрічі та переговори, розробляти, аналізувати і оцінювати дипломатичні та міжнародні документи.

СК9. Здатність виявляти та аналізувати особливості розвитку країн та

регіонів, сучасних глобальних, регіональних та локальних процесів, та місця в них України.

СК10. Здатність до самонавчання, підтримки належного рівня знань, готовність до опанування знань нового рівня, підвищення своєї фаховості та рівня кваліфікації.

СК11. Здатність і готовність здійснювати дослідницьку діяльність з метою отримання нових знань шляхом застосування новітніх підходів та методик, що склались в галузі країнознавства та суміжних науках.

СК12. Здатність здійснювати комплексний пошук джерел різноманітного походження, типів та форм для системного аналізу, прогнозування та моделювання процесів і явищ у міжнародних відносинах.

СК13. Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію, доносити до фахівців і нефахівців складну країнознавчу та міжнародну інформацію у стислій формі усно та письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології.

СК15. Здатність використовувати іноземні мови для здійснення інформаційно-пошукової, аналітичної та комунікативної професійної діяльності.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Передумовами проходження переддипломної практики є опанування таких навчальних дисциплін освітньої програми:

- OK1 Міжнародна та регіональна безпека
- OK2 Актуальні проблеми зовнішньої політики країн ЄС
- OK3 Європейська та євроатлантична політика України
- OK4 Іноземна мова спеціальності та фаховий переклад
- OK5 Публічна і культурна дипломатія (іноземною мовою)
- OK6 Екологічна політика та дипломатія
- OK7 Україна в міжнародних організаціях та інтеграційних об'єднаннях
- OK8 Транснаціональні відносини та міграція: досвід ЄС
- OK9 Теорія і практика транскордонного співробітництва в системі міжнародних відносин
- OK10 Академічна іноземна мова

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми, вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Застосовувати сучасні наукові підходи, методології та методики для дослідження проблем міжнародних відносин та зовнішньої політики.	RH3
Збирати, обробляти та аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, світової політики та зовнішньої політики держав.	RH5
Вільно спілкуватися державною та іноземними мовами усно і письмово, з професійних і наукових питань.	RH8
Готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій.	RH9
Брати участь у професійній дискусії у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики, суспільних комунікацій та регіональних студій, поважати опонентів і їхні точки зору, доносити до фахівців та широкого загалу інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з фахових проблем.	RH13
Оцінювати результати власної роботи і відповідати за особистий професійний розвиток.	RH17
Планувати дослідження проблем міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, аргументувати висновки, презентувати результати.	RH18
Дотримуватись професійної та загальнолюдської етики в професійній діяльності.	RH19

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після проходження переддипломної практики:

Очікувані результати навчання	Шифр ПРН
При роботі над кваліфікаційною роботою студент повинен вміти застосовувати сучасні наукові підходи та методи дослідження.	RH3
Вміння збирати, обробляти та аналізувати різноманітну інформацію з міжнародної проблематики.	RH5
На захисті практики студент має вільно спілкуватися державною мовою.	RH8
Студент повинен підготувати розгорнутий та логічно скомпонований звіт з проходження переддипломної практики.	RH9
Навички донесення до фахівців та широкого загалу інформації, ідей, проблем, їх рішень, що має бути продемонстровано під час публічного захисту практики.	RH13
Студент має цінувати результати власної роботи з позицій неупередженості та об'єктивності.	RH17
Вміння планувати дослідження конкретної проблеми з міжнародної проблематики, дотримуватися графіку виконання тих чи інших завдань, аргументувати власні висновки, презентувати результати за допомогою мультимедійних засобів.	RH18
Дотримуватись професійної етики, що, зокрема, проявляється в академічній доброчесності та неприпустимості плагіату.	RH19

5. ЗМІСТ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Основний зміст переддипломної практики зводиться до таких важливих заходів:

- ґрунтовне ознайомлення з науковою продукцією, новими виданнями з теми дипломної роботи.
- систематична робота з матеріалами баз практики;
- підготовка ілюстрацій, таблиць, схем, діаграм до дипломної роботи, які дають можливість глибше розкрити її зміст;
- ознайомлення студентів-практикантів із звітною документацією та критеріями оцінки переддипломної практики;
- написання письмового звіту за визначеною структурою про наслідки проходження практики.

В результаті роботи на сайтах науково-дослідних установ, наукових універсальних бібліотек, ґрунтовного ознайомлення з книжковими фондами, періодикою, допоміжною інфраструктурою, в тому числі електронними носіями інформації, студент-практикант повинен вміти:

- відбирати найцікавішу інформацію, аналізувати її, робити виписки;
- легко й оперативно орієнтуватися у міжнародно-політичній інформації;
- визначати міру наявності джерел та літератури з обраної для дипломної роботи теми;
- користуватися тематичними, алфавітними та проблемними каталогами, в т.ч. електронними;
- оформляти науковий апарат дипломної роботи у відповідності із вимогами державного стандарту.

6. ФОРМИ ТА МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ЗА ПЕРЕДДИПЛОМНОЮ ПРАКТИКОЮ

Система поточного та підсумкового контролю виконання основних завдань переддипломної практики передбачає:

- перевірку роботи студента під час практики з боку керівника дипломної роботи та керівника переддипломної практики;
- інформування дипломантом керівника дипломної роботи про хід роботи над монографічною літературою та іншими джерелами;
- написання письмового звіту студентами-практикантами про виконану ними роботу під час переддипломної практики;

- звіт студента-практиканта перед комісією факультету про результати переддипломної практики.

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Письмовий звіт з практики, прорецензований керівником практики від навчального закладу, захищається студентом.

До складу комісії входять: керівники практики від факультету, керівники дипломних робіт.

Студенту, який не виконав програми практики без поважних причин може бути надано право проходження практики повторно при виконанні умов, визначених кафедрою. Студент який одержав негативну оцінку з практики на засіданні комісії, відраховується з вищого навчального закладу.

8. ВИМОГИ ДО ЗВІТУ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Письмові звіти про проходження студентами практики є основними документами, які оформляються з врахуванням єдиного стандарту обов'язкової документації і подається на рецензування керівнику практики через два дні після завершення практики.

Текст звіту містить інформацію про виконання програмних завдань переддипломної практики. Він включає:

- титульний аркуш встановленого зразка;
- зміст програми проходження практики;
- додатки (план дипломної роботи);
- список опрацьованої літератури.

Обсяг орієнтовно 15 друкованих сторінок, які повинні бути зброшуровані (зшиті) і пронумеровані з лівої сторони. Розмір лівого поля – 25 мм, правого – 10 мм, верхнього – 25 мм, нижнього – 30 мм. Кожен розділ починається з нової сторінки. Заголовки розділів пишуться великими літерами. Нумеруються арабськими цифрами.

Структура звіту переддипломної практики:

- вступ – мета, завдання, тривалість проходження практики;
- розділ I – характеристика діяльності відповідних баз практик; коротка анотація зібраного матеріалу;

База практики 1 – структура, керівництво нормативно-правова основа, діяльність, партнерство, новини, аналітика, законопроектна робота.

База практики 2 – структура, керівництво нормативно-правова основа, гранти і стипендії, новини, міжнародні двосторонні договори, міжнародні проекти.

- Розділ II – характеристика роботи над розділами дипломної роботи та літературою; детальний логічно-послідовний опис виконаних завдань; висновки, пропозиції;

У кінці, після списку опрацьованої і використаної літератури, студент подає затверджений керівником зміст дипломної роботи.

До звіту переддипломної практики додається:

Презентація на тему «Кваліфікаційна робота»

Завдання: підготувати орієнтовно **16 слайдів** у PowerPoint презентації, висвітлюючи:

1 слайд – Вступ – дати загальну характеристику роботи, описати послідовність та етапи виконання кваліфікаційної роботи

Далі кожен про свою кваліфікаційну роботу:

1 слайд – висвітлити **тему і план** своєї роботи

1 слайд – обґрунтувати **актуальність** роботи.

1 слайд – охарактеризувати **мету і завдання** своєї дипломної роботи.

1 слайд – зазначити **документи** (джерела), які стосуються роботи.

1 слайд – описати **хронологічні** межі дослідження.

1 слайд – обґрунтувати **географічні** межі свого дослідження.

2-3 слайди – написати мінімум **10 наукових праць**, які студент проаналізував по своїй дипломній роботі

1 слайд – оформити приблизний список використаних джерел (мінімум 15 позицій літератури), цей слайд для перевірки правил оформлення

2-3 слайди **сутність вивченого, проаналізованого**

1 слайд **висновки**, до яких дійшов автор

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ

Проходження переддипломної практики здобувачем оцінюється за такими критеріями:

90 – 100 балів – звітна документація подана вчасно, звіт складений згідно з вимогами програми практики; всі питання розкриті повністю, індивідуальне завдання виконано на бездоганному рівні; здобувач вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; в звіті присутні графічні матеріали та проведено аналітичне дослідження з тематики, що розглядалася; здобувач вільно оперує поняттями і термінологією, демонструє глибокі знання

джерел, має власну точку зору стосовно відповідних питань і може аргументовано її доводити; під час захисту на усі питання надані вичерпні відповіді; відмінна характеристика практиканта від керівника практики.

82 – 89 балів – звітна документація подана вчасно, звіт складений згідно з вимогами програми практики; виконані всі завдання, проведено аналітичне дослідження з застосування графічного матеріалу, але можуть бути незначні помилки і зауваження, індивідуальне завдання виконано на високому рівні, захищено дуже добре, на усі питання здобувач відповідає в повному обсязі, в матеріалі орієнтується вільно; характеристика від керівника практики – дуже хороша.

74 – 81 балів – звітна документація подана невчасно, звіт складений згідно з вимогами програми практики; розкрито більшість питань, індивідуальне завдання виконано, але з окремими помилками і недоліками, оформлено і захищено на хорошому рівні, на питання дані відповіді; характеристика від керівника практики є хорошою.

64 – 73 бали – звіт та щоденник подані невчасно, більшість завдань розкрито, виконання індивідуального завдання носить формальний характер, звіт і щоденник оформлені досить недбало, при захисті звіту здобувач демонструє невпевненість у своїх відповідях; характеристика від керівника практики є задовільною.

60 – 63 бали – звіт та щоденник подані невчасно та оформлені недбало, усі завдання не розкриті повною мірою та виконані формально, при захисті звіту здобувач невпевнений у відповідях та не володіє значною мірою базовим матеріалом; характеристика від керівника практики є задовільною.

35 – 59 балів – здобувач не подав звіт та щоденник у визначений термін; теоретичні та практичні навички не сформовані; характеристика від керівника практики є незадовільною.

0 – 34 бали – здобувач не відвідував бази практики, не спілкувався з керівником практики, не подав звіт та щоденник практики.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного	незараховано з можливістю

		складання	повторного складання
0-34	Б	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556 VII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

Закон України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2745-19#Text>

Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 № 848 VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>

Положення про організацію освітнього процесу в Державному вищому навчальному закладі «Ужгородський національний університет» від 24.12.2020. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31357>

Положення про практику студентів Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет» від 24.02.2017. URL: <https://www.uzhnu.edu.ua/en/infocentre/get/11775>

Положення про проведення практики здобувачів вищих навчальних закладів України, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 08.04 1993 р. № 93 (із змінами, внесеними згідно з наказом Міносвіти №351 (0351281-94) від 20.12.94 р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0035-93>

ДОДАТКИ

Додаток 1 Титульний аркуш

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ФАКУЛЬТЕТ ІСТОРІЇ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
КАФЕДРА МІЖНАРОДНИХ СТУДІЙ ТА СУСПІЛЬНИХ КОМУНІКАЦІЙ

Реєстраційний № _____

Дата _____

ЗВІТ

про проходження переддипломної практики

Виконав:

студент 2-го курсу ОС «Магістр»,
денної форми навчання,
спеціальності 291 «Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії»
освітньої програми «Країнознавство»
Петренко Петро Петрович

Керівники практики:

доц. Свеженцева О.І.
доц. Мателешко Ю.П.

Звіт захищено « ____ » _____ 2024 р.,

З оцінкою:

Національна шкала _____

Кількість балів: _____ Оцінка: ECTS _____

Підпис керівника практики _____

Ужгород – 2024

Додаток 2
Орієнтовна структура звіту

ЗМІСТ

ВСТУП.....

РОЗДІЛ I. ПРОХОДЖЕННЯ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ ПРАКТИКИ НА БАЗІ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОГО ІНСТИТУТУ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ.....

РОЗДІЛ II. ЕТАПИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ.....

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

ДОДАТКИ.....